

Päiväys/ 6.3.2018
Datum

Dnro/Dnr TRAFI/78384/03.03.01/2018

Viite/ U 8/2018 vp
Referens Eduskunnan ympäristövaliokunnan
kuulemispyyntö

Liikenteen turvallisuusviraston asiantuntijalausunto

Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi on ollut mukana valmistelemassa valtioneuvoston U-kirjettä komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi aluksilta peräisin olevan jätteen toimittamiseen tarkoitetuista satamassa olevista vastaanottolaitteista sekä direktiivin 2000/59/EY kumoamisesta ja direktiivien 2009/16/EY ja 2010/65/EU muuttamisesta (alusjätedirektiivi) ja tukee valtioneuvoston esittämiä kantoja.

Voimassa oleva alusjätedirektiivi on vuodelta 2000. Direktiivin revision tavoitteena on

- edistää satamien riittävien vastaanottolaitteiden saatavuutta EU-satamissa
- edistää jätteiden toimittamista satamaan
- velvoittaa satamat vastaanottamaan lajiteltua kiinteää jätettä (kiertotalous)
- saattaa kiinteä jäte täydellisesti sataman "no special fee" –järjestelmän piiriin.
- ulottaa kalastus- ja huvialukset direktiiviehdotuksen kannustavan maksujärjestelmän piiriin.
- tehostaa ja selkeyttää sataman maksujärjestelmän taloudellista kannustinosuutta ja sen läpinäkyvyyttä.
- määritellä jätemaksun alennusperusteet aluksille, jotka tuottavat vähemmän jätettä (Green Ship)

- tehostaa velvoitetta konsultoida sidosryhmiä (asiakkaita) sataman jätehuoltosuunnitelmaa laadittaessa
- tehostaa alusten valvontaa
- selkeyttää säännöllisen liikenteen alusten vapautusjärjestelmää

Trafin roolina on vastata alusjätteiden jättämisen valvonnasta. Lisäksi Trafi myöntää alusjätevapautukset aikataulun mukaisessa olevalle säännölliselle liikenteelle.

Lähtökohtaisesti Trafi tukee komission esittämiä ehdotuksia tehostaa valvontaa ja tarkentaa vapautusjärjestelmää.

Alusten valvontaa ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että alusjätetarkastukset sisällytetään satamavaltiotarkastusjärjestelmään (PSC). Lisäksi valvontaa ehdotetaan laajennettavaksi kotimaanliikenteen aluksiin, kalastusaluksiin ja huvialuksiin, jotka ovat vetoisuudeltaan vähintään 100.

Trafi haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota ehdotuksen aiheuttamaan lisävalvonnan määrään, johtuen esitetystä vetoisuuden kokorajasta ja näiden alusten lukumäärään sidotusta vuosittaisesta 20 % tarkastusvelvoitteesta. Toteutuessaan tämä aiheuttaisi vuodessa valvonnalle noin 100 alustarkastusta lisää, mikä käytännössä edellyttäisi lisäresursseja.

Koskien ehdotusta yhdenmukaistaa vapautusjärjestelmää, joka koskee usein ja säännöllisesti satamissa käyviä säännöllistä liikennettä harjoittavia aluksia, Trafi kannattaa vapautusten myöntämisen ehtojen selkeyttämistä ja tukee tavoitetta saavuttaa alusjätevapautusten yhdenmukaisemmat menettelyt EU:ssa.

Mirja Ikonen
Yksikönpäällikkö

Meriympäristö, Alukset –osasto, Liikennevälineet –toimiala